

I. ΕΕΔΑ ΚΑΙ ΡΟΜΑ

Η Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΕΔΑ), ως το ανεξάρτητο συμβουλευτικό όργανο της Πολιτείας αρμόδιο για θέματα προστασίας και προώθησης των δικαιωμάτων του ανθρώπου και ο **Εθνικός Θεσμός Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων** στην Ελλάδα, παρακολουθεί στενά, από την ίδρυσή της, **τα ζητήματα μεταχείρισης** των Ρομά.

Η **Ολομέλεια της ΕΕΔΑ** απαρτίζεται από 42 μέλη και μετέχουν σ' αυτή και πρόσωπα υποδεικνυόμενα από την Πανελλαδική Συνομοσπονδία Ελλήνων Ρομ (ΕΛΛΑΝ ΠΑΣΣΕ).

II. ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΕΔΑ ΓΙΑ ΡΟΜΑ

➤ Επιτόπιες επισκέψεις σε καταυλισμούς

Η ΕΕΔΑ πραγματοποίησε πρόσφατα, τον Νοέμβριο του 2019, επιτόπιες επισκέψεις σε καταυλισμούς στην Περαία, το Δενδροπόταμο και την Αγία Σοφία, καθώς και στην ευρύτερη περιοχή της Θεσσαλονίκης, όπου συνομίλησε με τους κατοίκους για τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν ιδίως σε σχέση με την επικοινωνία τους με τις κρατικές δομές (01-02.11.2019).

➤ Β΄ Κύκλος Σεμιναρίων στα Δικαιώματα του Ανθρώπου

Στο πλαίσιο του Β΄ Κύκλου Σεμιναρίων της ΕΕΔΑ με θέμα «Εκπαίδευση στα Δικαιώματα του Ανθρώπου» (Οκτώβριος 2019-Μάιος 2020) ανοιχτό στο κοινό, πραγματοποιήθηκε σεμινάριο με τίτλο «Τα δικαιώματα των Ρομά στην Ελλάδα: κατακτήσεις, προβλήματα και ανάγκες».

➤ Πρόσφατες δράσεις ευαισθητοποίησης

➤ Η ΕΕΔΑ συνδιοργάνωσε, σε συνεργασία με την ομάδα JUSTROM στην Ελλάδα, Εκπαιδευτικό Σεμινάριο Δικηγόρων σε Αθήνα-Θεσσαλονίκη-Εάνθη με θέμα την Καταπολέμηση των διακρίσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη για τις γυναίκες Ρομά (Απρίλιος 2018-Μάρτιος 2019).

➤ Εκπρόσωπος της ΕΕΔΑ συμμετείχε στη Στρογγυλή Τράπεζα JUSTROM (18.03.2019)

➤ Η ΕΕΔΑ επίσης συμμετείχε σε κλειστή συζήτηση μεταξύ αρμοδίων φορέων για προβλήματα παροχής νομικής βοήθειας σε ρομά στην Ειδική Γραμματεία για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά (11.02.2019)

➤ Έκθεση ΕΕΔΑ για τον αντίκτυπο της πανδημίας COVID-19 στα Δικαιώματα των Ρομά

Η ΕΕΔΑ, με ανησυχία για την κατάσταση των δικαιωμάτων των Ρομά κατά την πανδημία Covid-19, στην Έκθεσή της για την *ανάγκη προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων κατά τη λήψη μέτρων αντιμετώπισης της πανδημίας* (Ιούνιος 2020), υπογράμμισε την ανάγκη για την συνέχιση και εντατικοποίηση των δράσεων για την άρση του κοινωνικού αποκλεισμού που

υφίστανται οι Ρομά και απηύθυνε συστάσεις προς τις αρμόδιες αρχές να εφαρμόσουν τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία της δημόσιας υγείας χωρίς διακρίσεις και δυσανάλογες επιπτώσεις στα δικαιώματά τους.

Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της Ολομέλειας της ΕΕΔΑ που πραγματοποιήθηκαν με τηλεδιάσκεψη κατά το διάστημα της πανδημίας (συνεδρίαση της 22^{ης} Απριλίου 2020), η Επιτροπή κάλεσε για ενημέρωση και ανταλλαγή απόψεων για τα προβλήματα στους καταυλισμούς τον Γ.Γ. Κοιν. Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας κ. Γεώργιο Σταμάτη. Παρέμβαση για την κατάσταση στους καταυλισμούς Ρομά και για το ζήτημα της προστασίας των κοινοτήτων τους έκανε ο Πρόεδρος της «ΕΛΛΑΝ ΠΑΣΣΕ» κ. Βασίλειος Πάντζος. Σε τηλεδιάσκεψη κατά το διάστημα της πανδημίας, η Επιτροπή εξέτασε το θέμα της λειτουργίας και πρόσβασης στη δικαιοσύνη εν καιρώ πανδημίας και υπογράμμισε την ανάγκη να ληφθούν αποτελεσματικά μέτρα για τη διευκόλυνση και την ασφαλή λειτουργία των δικαστηρίων.

Στην ΕΕΔΑ κοινοποιήθηκε πρόσφατα (27.11.2020) επιστολή της «ΕΛΛΑΝ ΠΑΣΣΕ» προς την Υπ. Παιδείας & Θρησκευμάτων αναφορικά με το δικαίωμα όλων στην εκπαίδευση και τον ολοκληρωτικό αποκλεισμό των Τσιγγανοπαίδων από την τηλεκπαίδευση. Σύμφωνα με την επιστολή, για όσο διαρκεί η τηλεκπαίδευση, πρέπει να διασφαλιστεί ότι τα παιδιά των Ρομά θα έχουν πρόσβαση σε αυτήν με τα αναγκαία μέσα. Η «ΕΛΛΑΝ ΠΑΣΣΕ» καλεί την Υπουργό, μεταξύ των άλλων, να καταρτίσει ένα πλάνο δράσης για την ισότιμη πρόσβαση όλων των παιδιών Ρομά στην εκπαιδευτική διαδικασία και να διοχετεύσει για το σκοπό αυτό τους αντίστοιχους πόρους του Έργου Εκπαίδευσης των Παιδιών Ρομά. Η ΕΕΔΑ θα παρακολουθεί στενά την εξέλιξη του ζητήματος και θα παρέμβει, αν χρειαστεί, με προτάσεις της προς την Ελληνική πολιτεία.

➤ **Έναλλακτική Έκθεση της ΕΕΔΑ για τα Δικαιώματα του Παιδιού**

Λαμβάνοντας υπόψη τις καταληκτικές παρατηρήσεις (2012) της Επιτροπής των ΗΕ για τα Δικαιώματα του Παιδιού, όπου η Επιτροπή εκφράζει την ανησυχία της για την πολύ φτωχή υγεία και εκπαίδευση των παιδιών Ρομά, η ΕΕΔΑ στην Έκθεσή της καλεί τις αρμόδιες κρατικές αρχές να αναλάβουν επείγουσα δράση με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων φορέων, ώστε, μεταξύ των άλλων:

- να διασφαλίσουν την ισότιμη πρόσβαση των παιδιών Ρομά στην εκπαίδευση
- να προωθήσουν εκστρατείες ευαισθητοποίησης και εκπαίδευσης
- να αντιμετωπίσουν το φαινόμενο των περιορισμένων καταγγελιών σε συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και τη συμμετοχή των φορέων εκπροσώπησης των Ρομά
- να εφαρμόσουν τις αποφάσεις που εκδίδει το ΕΔΔΑ σχετικά με τις παραβιάσεις των δικαιωμάτων των Ρομά

- να διασφαλίσουν τον οριζόντιο και διατομεακό συντονισμό των αρμόδιων υπηρεσιών και τη συλλογή επαρκών και αξιόπιστων στατιστικών στοιχείων.

III. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΤΩΝ ΡΟΜΑ

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο: Νέο Στρατηγικό Σχέδιο για τη στήριξη των Ρομά στην ΕΕ 2020-2030 - «Μια Ένωση ισότητας: στρατηγικό πλαίσιο της ΕΕ για την ισότητα, την ένταξη και τη συμμετοχή των Ρομά» για την περίοδο 2020-2030

Η ΕΕΔΑ καλωσόρισε το νέο Ευρωπαϊκό 10ετές Στρατηγικό Πλαίσιο για τη στήριξη των Ρομά στην ΕΕ, το οποίο εγκαινίασε η Ευρ. Επιτροπή τον Οκτώβριο, το οποίο δίνει έμφαση σε επτά τομείς: ισότητα, ένταξη, συμμετοχή, εκπαίδευση, απασχόληση, υγεία και στέγαση. Για κάθε τομέα η Επιτροπή έχει θέσει νέους στόχους και έχει απευθύνει συστάσεις προς τα κ-μ σχετικά με τον τρόπο επίτευξής τους. Συγκεκριμένα στοχεύει στα εξής:

- Μείωση του ποσοστού των Ρομά που έχουν υποστεί διακρίσεις τουλάχιστον κατά το ήμισυ
- Διπλασιασμός του ποσοστού των Ρομά που προβαίνουν σε καταγγελία όταν αντιμετωπίζουν διακρίσεις
- Μείωση του χάσματος όσον αφορά τη συμμετοχή στην προσχολική εκπαίδευση τουλάχιστον κατά το ήμισυ.
- Μείωση του ποσοστού των παιδιών Ρομά που φοιτούν σε διαχωρισμένα σχολεία πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης τουλάχιστον κατά το ήμισυ στα κράτη μέλη με σημαντικό πληθυσμό Ρομά.

Οι στόχοι και οι συστάσεις του νέου Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου θα αποτελέσουν σημαντικά εργαλεία για την παρακολούθηση της προόδου και για να διασφαλιστεί ότι η ΕΕ θα σημειώσει μεγαλύτερη πρόοδο όσον αφορά την παροχή ζωτικής στήριξης που εξακολουθούν να χρειάζονται πολλοί Ρομά που ζουν στην ΕΕ.

Το νέο Στρατηγικό Πλαίσιο της ΕΕ για τους Ρομά συμβάλλει επίσης σε πολλές άλλες πρωτοβουλίες και συγκεκριμένα στην υλοποίηση **α)** του Σχεδίου Δράσης της ΕΕ κατά του Ρατσισμού και **β)** του Ευρωπαϊκού Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων/European Pillar of Social Rights (Αρχές 1 (ποιότητα και εκπαίδευση χωρίς αποκλεισμούς), 3 (ίσες ευκαιρίες) και 20 (πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες), καθώς και **γ)** στην επίτευξη της της Ατζέντας των ΗΕ 2030 (leaving no one behind) και **δ)** των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης/SDGs (Στόχοι 1-2 (μείωση της φτώχειας και της πείνας), 3-4 (υποστήριξη υγείας και ευεξίας και ποιοτική εκπαίδευση για όλους), 6-7 (πρόσβαση σε καθαρό νερό και αποχέτευση και προσιτή, καθαρή ενέργεια), 10-11 (μείωση της ανισότητας εκτός και εντός των χωρών, και πόλεις και

κοινότητες βιώσιμες χωρίς αποκλεισμούς) και 16 (κοινωνίες χωρίς αποκλεισμούς, πρόσβαση στη δικαιοσύνη για όλους και αποτελεσματικοί, υπεύθυνοι και χωρίς αποκλεισμούς θεσμοί), συνιστούν ιδιαίτερα σημαντικά σημεία εκκίνησης.

Σε εθνικό επίπεδο:

Εθνική Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης των Ρομά 2021-2027, Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας

Επίσης η ΕΕΔΑ καλωσορίζει την πρωτοβουλία της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικής Αλληλεγγύης & Καταπολέμησης της Φτώχειας για εκπόνηση της «**Εθνικής Στρατηγικής Κοινωνικής Ένταξης των Ρομά 2021-2027**», στο πλαίσιο της οποίας η Εθνική Επιτροπή κατέθεσε γραπτή συνεισφορά με προτάσεις για από κοινού δράσεις με την ΕΛΛΑΝ ΠΑΣΣΕ (εκστρατείες ευαισθητοποίησης, εκπαιδευτικές δράσεις, δράσεις για την ενδυνάμωση ενδυνάμωση της συμμετοχής των Ρομά στην κοινωνική, οικονομική, πολιτιστική και πολιτική ζωή με έμφαση στις γυναίκες και τα παιδιά).

Στόχοι της νέας Εθνικής Στρατηγικής:

- καταπολέμηση του αντιτσιγγανισμού και προώθηση της ισότιμης πρόσβασης στην εκπαίδευση, την απασχόληση, την υγεία και τη στέγαση
- καταπολέμηση και πρόληψη της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και του οικονομικοκοινωνικού χάσματος μεταξύ των Ρομά και του γενικού πληθυσμού
- προώθηση της συμμετοχής μέσω ενδυνάμωσης, συνεργασίας και εμπιστοσύνης
- χρήση δεικτών για τη μέτρηση και παρακολούθηση της προόδου

Ιδιαίτερα, όσον αφορά τη συμμετοχή και συνεργασία των κοινοτήτων Ρομά στη διαμόρφωση πολιτικών και μέτρων ένταξης, απαραίτητες προϋποθέσεις είναι οι εξής:

- εκπροσώπηση των Ελλήνων Ρομά στις τοπικές αρχές, ιδιαίτερα των γυναικών και των νέων
- πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες, όπως το ασφαλές και καθαρό πόσιμο νερό, οι επαρκείς εγκαταστάσεις αποχέτευσης, οι υπηρεσίες συλλογής και διαχείρισης αποβλήτων
- μετεγκατάσταση Ελλήνων Ρομά από διαχωρισμένους καταυλισμούς ή οικισμούς μέσα στον οικιστικό ιστό
- υλοποίηση προγραμμάτων πρόληψης της υγείας κυρίως από κρατικούς φορείς, όπως το Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων (ΚΕΕΛΠΝΟ)

- υλοποίηση προγραμμάτων επαγγελματικής συμβουλευτικής και κατάρτισης Ελλήνων Τσιγγάνων σε επαγγέλματα με υψηλή ζήτηση
- υλοποίηση δράσεων ενημέρωσης για την ανάγκη διατήρησης νομιμοποιητικών εγγράφων
- καταγραφή των παιδιών Ελλήνων Ρομά
- υλοποίηση συστηματικών δράσεων υποστήριξης και παρεμβάσεις στις οικογένειες των μαθητών και στο σχολείο

Ιδιαίτερα, όσον αφορά τις Γυναίκες Ρομά, οι οποίες υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις και αποκλεισμό με βασικά προβλήματα: α) τη μεγάλη σχολική διαρροή, β) τους γάμους σε μικρή ηλικία ή τους εξαναγκαστικούς γάμους και γ) την αυστηρή ιεραρχία και μειονεκτική θέση των γυναικών, κυρίως κοριτσιών ρομά στην οικογένεια και την κοινότητα, προτείνεται η υλοποίηση και προώθηση μέτρων που στοχεύουν σε:

- ίση πρόσβαση στην εκπαίδευση και τη σχολική φοίτηση
- ίσες ευκαιρίες απασχόλησης
- οικογενειακός προγραμματισμός σε γυναίκες και κορίτσια Ρομά / ενημέρωση για την αξία εκτέλεσης βασικών ελέγχων όπως μαστογραφία, “pap test” και βασικές αρχές αντισύλληψης
- ενημέρωση – ευαισθητοποίηση των γυναικών Ρομά για την ενδοοικογενειακή βία
- πρόσβαση σε δωρεάν υπηρεσίες παιδικής μέριμνας

IV. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΕΕΔΑ:

➤ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Για την ΕΕΔΑ το ζήτημα της εκπαίδευσης χωρίς αποκλεισμούς είναι καθεαυτό θεμελιώδες και αναγνωρίζει τα παιδιά με πρόσθετη ευαλωτότητα, όπως τα παιδιά ρομά, ως εθνική προτεραιότητα. Έχει επανειλημμένα τονίσει την ανάγκη εξασφάλισης της προστασίας των παιδιών Ρομά, αποδίδοντας ύψιστη σημασία στη διαφύλαξη του δικαιώματός τους για ισότιμη πρόσβαση σε μια εκπαίδευση χωρίς αποκλεισμούς. Είναι αξιοσημείωτο ότι η Ελλάδα ξεχωρίζει με ένα εξαιρετικά υψηλό ποσοστό μη παρακολούθησης της εκπαίδευσης από παιδιά Ρομά: το 43% των παιδιών Ρομά της υποχρεωτικής σχολικής ηλικίας δεν φοιτούν στο σχολείο (Μελέτη FRA, 2014).

Η εκπόνηση και υλοποίηση Εθνικής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά με τη δημιουργία μηχανισμών παρακολούθησης και λογοδοσίας, στους οποίους πρέπει να διασφαλιστεί η εκπροσώπηση των Ρομά, όπου θα συμπεριλαμβάνονται δράσεις ουσιαστικής

κοινωνικής ένταξης των παιδιών Ρομά σε μια εκπαίδευση χωρίς αποκλεισμούς με διασφάλιση της πρόσβασης στα σχολεία, θα συμβάλλει θετικά στην καταπολέμηση της μη συμμετοχής των παιδιών Ρομά στην υποχρεωτική εκπαίδευση.

Υπό αυτό το πρίσμα η ΕΕΔΑ καλεί τις αρμόδιες κρατικές αρχές να διασφαλίσουν άμεσα την πρόσβαση στην σχολική αλλά και την προσχολική εκπαίδευση και τη φροντίδα ιδίως των παιδιών που διαβιώνουν σε περιθωριοποιημένες κοινότητες. Οι οικογένειες Ρομά θα πρέπει μέσω της ευαισθητοποίησης ως προς τα μακροπρόθεσμα οφέλη της φοίτησης και ολοκλήρωσης του σχολείου, να ενθαρρύνονται να εγγράφουν και να στηρίζουν τα παιδιά τους στο σχολείο, ενώ παράλληλα να υποστηρίζονται και οι νέοι Ρομά που έχουν εγκαταλείψει πρόωρα το σχολείο καθώς και οι ενήλικες να ολοκληρώσουν την πρωτοβάθμια εκπαίδευση.

➤ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

Η ΕΕΔΑ, από τα πρώτα χρόνια της ίδρυσής της, έχει εκφράσει και διατυπώσει γραπτά την έντονη ανησυχία της για την κατάσταση και τα δικαιώματα των Ρομά στην Ελλάδα, μεταξύ των άλλων, για τα περιστατικά χρήσης αδικαιολόγητης βίας σε βάρος τους από την αστυνομία (η συχνότητα των οποίων καθιστά το φαινόμενο συστημικό), τη μη επαρκή διερεύνηση αυτών των περιστατικών και την επιείκεια των δικαστών στις λίγες περιπτώσεις που έχουν φτάσει στη δικαιοσύνη, με αποτέλεσμα ένα καθεστώς ουσιαστικής ατιμωρησίας.

Είναι χαρακτηριστικό, ότι όλοι ανεξαιρέτως οι θεσμοί/οργανισμοί (Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας, FRA, Επιτροπή των ΗΕ για την Εξάλειψη των Φυλετικών Διακρίσεων, Επιτροπή των ΗΕ για τα Οικονομικά, Κοινωνικά και Πολιτιστικά Δικαιώματα) υπογραμμίζουν την ανάγκη λήψης θετικών μέτρων για τη μη υπαγωγή σε διακρίσεις, την ανεπάρκεια των απαντήσεων εκ μέρους της κυβέρνησης που δεν καταρρίπτουν με πειστικό τρόπο τους ισχυρισμούς των Ρομά, και την αναγκαιότητα διενέργειας αξιόπιστης και ολοκληρωμένης διερεύνησης των καταγγελιών κακομεταχείρισης και πιθανών ρατσιστικών κινήτρων από την αστυνομία.

Σύμφωνα με σχετικές έρευνες που διεξήγαγε ο Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης FRA και άλλοι διεθνείς οργανισμοί όπως το Συμβούλιο της Ευρώπης, οι Ρομά γνωρίζουν ελάχιστα τα δικαιώματά τους και τον μηχανισμό παραπόνων και καταγγελιών συγκριτικά με τη πλειοψηφία και αντιμετωπίζουν ιδιαίτερες δυσκολίες σε σχέση με την πρόσβασή τους στη δικαιοσύνη, γι' αυτό και παρατηρείται το φαινόμενο των μειωμένων καταγγελιών από Ρομά για περιστατικά ρατσισμού που έχουν εκδηλωθεί εις βάρος τους.

➤ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΕΕΔΑ

Ανησυχητικό είναι το γεγονός, ότι η Ελλάδα έχει ήδη σημειώσει αρκετές καταδίκες στο ΕΔΔΑ για παραβιάσεις δικαιωμάτων των Ρομά. Ενδεικτικές είναι: α) η απόφαση του ΕΔΔΑ στην υπόθεση *Lavida κατά Ελλάδας* σύμφωνα με την οποία ο διαχωρισμός παιδιών Ρομά σε χωριστό δημοτικό σχολείο στις Σοφάδες, πόλη της Θεσσαλίας, συνιστά διάκριση και παραβίαση του άρθρου 2 του Πρώτου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ (δικαίωμα στην εκπαίδευση) σε συνδυασμό με το άρθρο 14 (απαγόρευση των διακρίσεων) (30.5.2013), β) η απόφαση *Σαμπάνη κατά Ελλάδας*, βάσει της οποίας η χώρα καταδικάστηκε για μη ισότιμη πρόσβαση παιδιών Ρομά στην εκπαίδευση (5.6.2008) και γ) η απόφαση *Στεφάνου κατά Ελλάδας* για παραβίαση του άρθρου 6, παρ. 1 της ΕΣΔΑ (δικαίωμα σε δίκαιη δίκη) λόγω της σοβαρής κακομεταχείρισης 16χρονου Ρομά από την αστυνομία (4.10.2010).

V. ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΙΝΕΙ:

Δραστηριοποίηση σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο

Με δεδομένη την ανάγκη πλήρωσης της ελλείπουσας νομοθετικής πλαισίωσης και λαμβάνοντας υπόψη τον αλληλένδετο χαρακτήρα των προβλημάτων στις προκλήσεις που αναφύονται γύρω από τα ζητήματα των Ρομά, η ΕΕΔΑ υπογραμμίζει τον κατεπείγοντα χαρακτήρα της λήψης αναγκαίων μέτρων και διαμόρφωσης ολοκληρωμένων κρατικών πολιτικών. Στόχος πρέπει να είναι η εξειδίκευση των αρμοδιοτήτων και η ανάληψη θετικών μέτρων που αντιστοιχούν σε κάθε φορέα δημόσιας εξουσίας. Ο διατομεακός και διυπουργικός συντονισμός της δημόσιας πολιτικής για την κοινωνική ένταξη των Ρομά, καθώς και η ενεργή συμμετοχή των ίδιων των Ρομά σε όλα τα στάδια αυτής της πολιτικής, αποτελούν τα σημαντικότερα σημεία-κλειδιά προκειμένου να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα των έργων και των δράσεων πολιτικής.

Με γνώμονα τα παραπάνω, η ΕΕΔΑ καλεί τις αρμόδιες κρατικές αρχές να ανταποκριθούν στην ανάγκη αναπροσαρμογής του εθνικού θεσμικού και κανονιστικού πλαισίου και να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τα μείζονα ευρωπαϊκά και διεθνή συμβατικά κείμενα που δεσμεύουν τη χώρα, καθώς και να ευθυγραμμιστούν με τις σχετικές συστάσεις.

Ανησυχητικό είναι το γεγονός, ότι η Ελλάδα έχει ήδη σημειώσει αρκετές καταδίκες στο ΕΔΔΑ για παραβιάσεις δικαιωμάτων των Ρομά. Ενδεικτικό για τη χώρα μας είναι επίσης το γεγονός, ότι όσον αφορά την πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες οι Ρομά (28%) αντιμετωπίζουν τις περισσότερες διακρίσεις.

Η ΕΕΔΑ έχει εκφράσει και διατυπώσει γραπτά την έντονη ανησυχία της για την κατάσταση και τα δικαιώματα των Ρομά στην Ελλάδα, μεταξύ των άλλων, για τα περιστατικά χρήσης

αδικαιολόγητης βίας σε βάρος τους από την αστυνομία, τη μη επαρκή διερεύνηση αυτών των περιστατικών και την επιείκεια των δικαστών στις λίγες περιπτώσεις που έχουν φτάσει στη δικαιοσύνη, με αποτέλεσμα ένα καθεστώς ουσιαστικής ατιμωρησίας. Είναι χαρακτηριστικό, ότι όλοι ανεξαιρέτως οι διεθνείς και ευρωπαϊκοί θεσμοί/οργανισμοί έχουν διατυπώσει αντίστοιχες συστάσεις (Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας, FRA, Επιτροπή των ΗΕ για την Εξάλειψη των Φυλετικών Διακρίσεων, Επιτροπή των ΗΕ για τα Οικονομικά, Κοινωνικά και Πολιτιστικά Δικαιώματα).

Επόμενες δράσεις ΕΕΔΑ:

- Έκθεση Αναφοράς ΕΕΔΑ για Ρομά με προτεραιότητα στην εκπαίδευση και στην πρόσβαση στην δικαιοσύνη των γυναικών Ρομά
- Εκθέσεις αναφοράς ΕΕΔΑ για παιδιά και γυναίκες με επισημάνσεις στα βασικά ζητήματα Ρομά παιδιών και γυναικών